

TELKODER Görüşleri

23 Nisan 2021 Cuma

Haberleşme Odak Grup Toplantısı - 2 İkinci Oturum

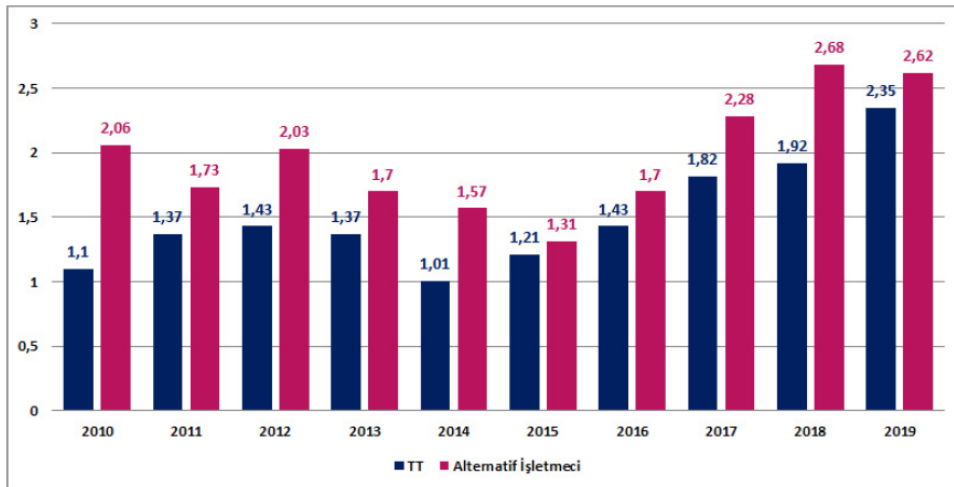
Araştırma Sorusu

Haberleşme sektöründeki alt başlıklar ile ilgili çözüm önerileri ve atılması gereken adımlar nelerdir?

YATIRIM

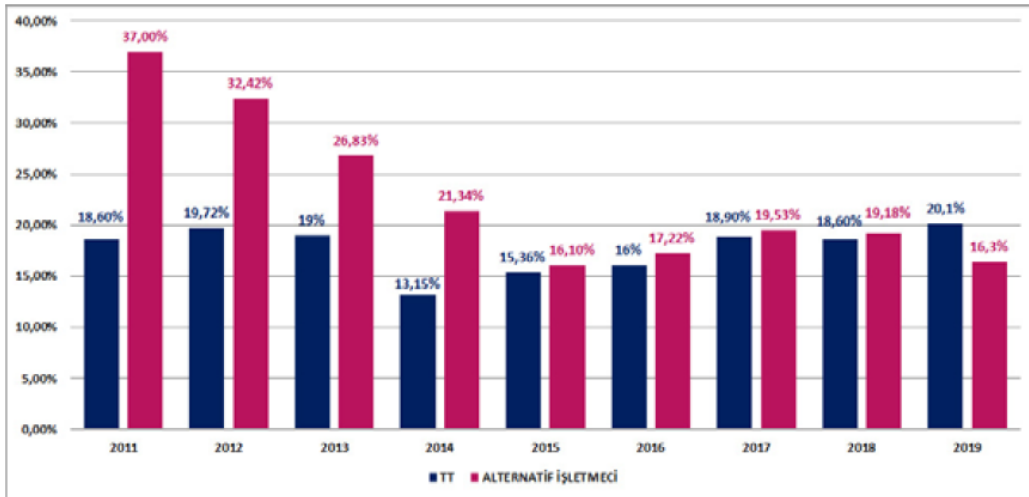
1. Adım: Telekomünikasyon sektörünün içinde bulunduğu rekabet eksikliğinin giderilmesi ve buna bağlı olarak yatırımların artmasının sağlanması

Genişbant internetin yaygınlaştırılması, iletişim altyapısının etkin ve verimli bir şekilde kullanılması için Yerleşik İşletmecinin Altyapısı ve Kablolulu TV Altyapısı, rekabeti destekleyecek şekilde işletmecilerin kullanımına açılmalıdır. Son 10 yıldır alternatif işletmecilerin yıllık yatırım tutarlarının Türk Telekom'dan daima yüksek olması çok dikkat çekicidir.

Türk Telekom ve Alternatif İşletmecilerin Yatırım Miktarı (Milyar TL)

Sektörde faaliyet göstermekte olan alternatif işletmeciler ile Türk Telekom'un yatırım/gelir oranları dikkate alındığında, 2011 yılı ile 2019 yılı arasında Türk Telekom oranının alternatif işletmecilerden daha düşük olduğu gözler önüne serilmektedir. Bu durum, Türk Telekom'dan çok daha küçük ölçekte olmalarına rağmen alternatif işletmecilerin daha fazla yatırım yapmak konusunda kararlı bir tutum sergilediklerini göstermektedir. 2019 yılında ise alternatif işletmecilerin yatırım/gelir oranının düştüğü görülmektedir. Yatırım yapmaya hazır ve istekli olan alternatif işletmecilerin önündeki engellerin bir an önce kaldırılması, Ortak Altyapı Paylaşım Protokolü'nün bir an önce hayata geçirilmesi, Belediyeler ile işbirliklerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

TT ve Alternatif İşletmecilerin Yatırım/Gelir Oranları

Fiber uzunluklarına bakıldığında, 2009-2019 yılları arasında Türk Telekom fiber şebekesi %137,41 büyürken alternatif işletmecilerin fiber şebekelerinin %405,94 büyümesi oldukça şaşırtıcıdır. Düzenleyici tedbirlere ve ekonomik avantajlara rağmen Türk Telekom'un fiber şebekesinin yeteri kadar büyüme göstermediği açıktır. Düzenlemelerin uygulanmasının etkisiz kalması nedeniyle alternatif işletmeciler istedikleri yatırımları yapamamaktadırlar.

ERİŞİLEBİLİRLİK

1. Adım: Evrensel Hizmet Fonu'nun Kanuna Uygun Şekilde Kullanılması

Evrensel Hizmet Kanunu, Türk Telekom'un özelleştirmesi ile birlikte 2005 yılı Haziran ayında Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Mer'i mevzuatın ilgili maddesine göre evrensel hizmetin gelirleri; BTK tarafından yapılan yetkilendirme ücretinin %2'si, Hazine payı ödemekle yükümlü olmayan işletmecilerin yıllık net satış hâsılatının %1'i, yetkilendirmiş işletmecilerin ödemekle yükümlü oldukları Hazine payın %10'u, BTK'nın işletmecilere verdiği idari para cezalarının %20'si gibi kalemlerden oluşmaktadır.

Evrensel hizmet, 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu'nun 2. maddesine göre; *"Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde coğrafi konumlarından bağımsız olarak herkes tarafından erişilebilir, önceden belirlenmiş kalitede ve herkesin karşılayabileceği makul bir bedel karşılığında asgari standartlarda sunulacak olan, internet erişimi de dâhil elektronik haberleşme hizmetleri"* olarak tanımlanıyor.

FTTH Council Europe'un 23 Nisan 2020 tarihinde yayımladığı çalışmaya göre¹; İsveç %56,8, İspanya %54,3, Romanya %45,6, Portekiz %42,1, Norveç %39,8, Rusya %37,3, Bulgaristan %34,5, Fransa %25,6 ve Türkiye %12,8 hane halkı fiber yaygınlık oranına sahiptir. Ülkemizin nüfusuna göre fiber yaygınlık oranı %4,02'dir. Fiber altyapımızın iyi olmadığı açık ve net ortadadır. Bunu kısa veya orta vadede çözülmesi de pek mümkün gözükmemektedir.

Tüm dünyayı etkisi altına alan salgın nedeniyle ülkemizde milyonlarca öğrenci ve çalışan, okulları ve iş yerleri yerine zorunlu olarak eğitimlerine ve işlerine

---

¹ <https://www.ftthcouncil.eu/documents/PR%20Market%20Panorama%202020%20FINAL%202.pdf>

evlerinden devam ediyor. Eğitim çağındaki çocuklarımızın ve gençlerimizin önemli bir kısmı uzaktan eğitim imkânlarına sahip değil. Yine ÷lkemiz fiber altyapısının uzun vadede ne kadar süreceği belli olmayan bu duruma karşı nasıl bir performans sergileyeceği de tam olarak bilinmiyor.

Bugüne kadar toplanan evrensel hizmet gelirinin yaklaşık olarak 11 milyar TL olduğunun tahmin edilmektedir². Bu önemli kaynak hem vatandaşlarımıza hem de telekomünikasyon işletmecilerimize bu süreçte önemli bir fayda sağlayacaktır.

---

² <https://turk-internet.com/haberlesme-ayakta-tutulmali-ve-evrensel-hizmet-fonu-simdi-kullanmalidir/>